
Johannes 17

De tekst

1 Dit sprak Jezus, en Hij sloeg Zijn ogen op naar de hemel en zei:

Vader, het uur is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkt,

2 zoals U Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat Hij eeuwig leven geeft aan allen die U Hem gegeven hebt.

3 En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die U gezonden hebt.

4 Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen.

5 En nu verheerlijk Mij, U Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid die Ik bij U bezat voordat de wereld er was.

6 Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren van U en U hebt hen Mij gegeven, en zij hebben Uw woord in acht genomen.

7 Nu hebben zij erkend dat alles wat U Mij gegeven hebt, bij U vandaan komt.

8 Want de woorden die U Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, en zij hebben ze aangenomen, en zij hebben daadwerkelijk erkend dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd dat U Mij gezonden hebt.

9 Ik bid voor hen. Ik bid niet voor de wereld, maar voor hen die U Mij gegeven hebt, want zij zijn van U.

10 En al wat van Mij is, is van U, en wat van U is, is van Mij; en Ik ben in hen verheerlijkt.

11 En Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld, en Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen die U Mij gegeven hebt in Uw Naam, opdat zij één zullen zijn zoals Wij.

12 Toen Ik met hen in de wereld was, bewaarde Ik hen in Uw Naam. Hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard en niemand uit hen is verloren gegaan dan de zoon van het verderf, opdat de Schrift vervuld wordt.

13 Maar nu kom Ik naar U toe en spreek dit in de wereld, opdat zij ten volle Mijn blijdschap in zichzelf hebben.

14 Ik heb hun Uw woord gegeven, en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij niet van de wereld zijn, zoals Ik niet van de wereld ben.

15 Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze.

16 Zij zijn niet van de wereld, zoals Ik niet van de wereld ben.

17 Heilig hen door Uw waarheid; Uw woord is de waarheid.

18 Zoals U Mij in de wereld gezonden hebt, heb ook Ik hen in de wereld gezonden.

19 En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn in de waarheid.

20 En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen die door hun woord in Mij zullen geloven,

21 opdat zij allen één zullen zijn, zoals U, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt.

22 En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij Eén zijn;

23 Ik in hen, en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn en opdat de wereld erkent dat U Mij gezonden hebt en hen liefgehad hebt, zoals U Mij hebt liefgehad.

24 Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn die U Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien, die U Mij gegeven hebt, omdat U Mij hebt liefgehad vóór de grondlegging van de wereld.

25 Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend, maar Ik heb U gekend, en dezen hebben erkend dat U Mij gezonden hebt.

26 En Ik heb hun Uw Naam bekendgemaakt, en zal die bekendmaken, opdat de liefde waarmee U Mij hebt liefgehad, in hen is, en Ik in hen.

Opmerkingen bij de tekst

Vers 1

Johannes 17 is een bijzonder hoofdstuk. Het is een indrukwekkende ervaring dat we hier mee (mogen!) luisteren naar een gesprek wat Jezus houdt met Zijn Vader. We staan als het ware op heilige grond. Verder is Johannes de enige evangelienschrijver die ons (uitgebreid) vertelt wat Jezus tegen Zijn discipelen heeft gezegd tussen het vieren van de paasmaaltijd (Joh.13-14) en de gevangenneming in de hof van Gethsémane (Joh.18). Dit gebed maakt hier deel van uit.

Het gebed uit Johannes 17 vormt het slot van deze drie bijzondere hoofdstukken. Het lijkt erop dat dit alles is uitgesproken tijdens de nachtelijke wandeling door Jeruzalem, tussen de paaszaal en de beek Kidron (Joh.14:31; 18:1). We moeten het ons dan zo voorstellen dat Jezus tijdens de wandeling, in het bijzijn van elf discipelen, zich hardop richtte tot Zijn Vader. Mocht het zo gegaan zijn, dan blijft het wel opmerkelijk dat Jezus dit alles tijdens een wándeling met Zijn discipelen deelt. Ook moet Johannes wel bijzonder geholpen zijn door de Heere toen hij dit alles later kon herinneren en opschrijven in zijn evangelie; zeker als we aannemen dat hij tijdens deze wandeling geen notities heeft gemaakt.

Vers 1-5 / verheerlijken

In de eerste 5 verzen wordt 5 keer een vervoeging van het woord 'heerlijk' gebruikt. Het woord 'heerlijk' kan ook vertaald worden met 'lof'. Twee keer vraagt Jezus aan Zijn Vader of die Hem wil verheerlijken (vers 1 en 5), ofwel de lofprijs en de hoedanigheid wil geven die Hij had voordat de wereld was. Jezus heeft zelf op aarde de Vader verheerlijkt. Bij alles wat Hij deed was Hij volkomen gericht op de eer van de Vader (vers 4; Luk.22:42).

Jezus koppelt de vraag om verheerlijkt te worden aan het volbrengen van Zijn taak. Hij heeft het werk volbracht wat de Vader Hem te doen gaf (vers 4). Dit lijkt een merkwaardige uitspraak, omdat Jezus op dit moment nog niet eens is gevangen genomen; laat staan dat Hij de woorden 'Het is volbracht' heeft uitgesproken (Joh.19:30) en is opgestaan uit de dood.

Als we willen weten wat Jezus hier bedoelt, worden we daarbij geholpen door andere passages uit het Johannesevangelie. Hij beschrijft namelijk ook in voorgaande hoofdstukken (de context) uitspraken van Jezus over Zijn verheerlijking en helpt ons zo om te begrijpen wat in hoofdstuk 17 bedoeld wordt. Ik licht er een aantal teksten uit.

Joh.12:23-27

Na de intocht in Jeruzalem zegt Jezus: 'Nu is de ure gekomen dat de Zoon des Mensen verheerlijkt zal worden'. Jezus zegt dit 2 á 3 dagen voor Zijn kruisiging. Deze 'ure' is kort nadat Jezus dit uitspreekt ingegaan. Jezus zegt dit omdat er Grieken zijn die Jezus willen zien. Uit het antwoord van Jezus blijkt dat Hij Zich nu wil bezig houden met dat waarvoor Hij gekomen is, dus niet meer met een visite van een paar Grieken. Hij spreekt over Zijn sterven en het vrucht dragen daardoor, in combinatie met Zijn verheerlijking (12:23-27). Kort na dit moment zal de verheerlijking dus beginnen.

Joh.13:31-32

Dat moment is blijkbaar aangebroken tijdens de paasmaaltijd. Als na verloop van tijd Judas de zaal verlaten heeft, zegt Jezus: 'Nu is de Zoon des Mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt' (13:31) Het lijkt alsof Jezus in de voltooid tijd praat. In het vers erna koppelt Hij echter deze verheerlijking aan iets wat nog zal gebeuren (13:32). We kunnen hieruit afleiden dat er op dit moment al iets van de verheerlijking realiteit wordt, maar dat er ook meer zal volgen. De verheerlijking van Jezus is dus geen moment, maar een proces.

Wat is er zo speciaal aan dit moment? Als Judas weg gaat uit de paaszaal, treedt het hele scenario, wat zal uitmonden in Jezus' dood, in werking. Hij zal nu in de handen van mensen worden overgeleverd. Ook in 13:1-3 kunnen we duidelijk lezen dat 'het' nu begint en dat het niet meer terug gedraaid kan worden. Jezus moet nu verder.

Op dit moment wordt Jezus het 'offerlam', wat genomen wordt om te sterven, in plaats van mensen. Hij zal het volmaakte offer zijn; het enige offer wat acceptabel is voor de Vader. Jezus spreekt hier over Zijn verheerlijking en die van de Vader. Zijn eigen verheerlijking slaat op het feit dat Hij het volmaakte offer is wat nu gebracht zal worden (Joh.10:17-18).

De verheerlijking van de Vader slaat op het feit dat in het aanbieden van dit offer de Vader verheerlijkt wordt. Jezus is immers Zijn Zoon, die door Hem zelf gezonden is en die in alles de eer van de Vader op het oog had. Vers 32 maakt echter duidelijk dat de verheerlijking hiermee niet klaar is. Het zal verder gaan.

De hemelvaart

De verheerlijking bereikt haar voltooiing als Jezus is opgevaren naar de hemel (Joh.7:39; Hand.3:13; 7:55-56) en definitief plaats neemt aan de rechterhand van de Vader.

Er is dus sprake van een periode / proces van verheerlijking, te beginnen in de paaszaal (als het offer wordt aangeboden) en te eindigen als Hij de plaats aan de rechterhand van Zijn Vader weer inneemt (Mark.16:19; Ps.110:1).

Nu terug naar de eerste verzen van Johannes 17. We dienen de vraag van Jezus aan de Vader (vers 1 en 5) te bekijken vanuit de context van de voorgaande hoofdstukken.

Jezus vraagt de Vader om Hem nu te verheerlijken, zodat Hij ook de Vader zal verheerlijken (zie de uitleg bij vers 2-3). In de dag die nu volgt, zal Hij het enige offer gaan brengen wat voor de Vader zal kunnen voldoen als betaling voor de zonde (Jes.53:6; Rom.24-25). Jezus vraagt de Vader allereerst om dat offer aan te nemen, omdat het een offer naar Zijn welbehagen zal zijn.

Wij zijn doorgaans gewend om deze dag waarin het extreme lijden plaatsvindt, nog niet te zien als een dag van verheerlijking (...Passion...), maar dat pas te 'vieren' in verband met de hemelvaart. Dit gebed van Jezus leert ons dat we in dat geval ons beeld hierover moeten bijstellen. Uit dit gebed en ook uit het gesprek met Zijn discipelen in de paaszaal blijkt namelijk dat Jezus nú een nieuwe periode is ingegaan (zie verder de opmerkingen bij vers 4-8 en 11); een periode waarin de verheerlijking zal plaatsvinden. Die periode begint met het weggaan van Judas, gevolgd door Zijn gevangenneming.

Vers 2-3

In vers 1-3 vraagt Jezus Zijn Vader om iets soortgelijks te doen als Hij al eerder gedaan heeft. We lezen over deze eerdere daad in vers 2-3. Toen de Vader de Zoon macht gaf over alle vlees, kon de Zoon vervolgens het eeuwige leven uitdelen. We mogen het woord 'macht' ook vertalen met 'autoriteit of volmacht'. Johannes begint zijn evangelie met de volgende tekst: *'Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij 'macht' gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven'* (Joh.1:12). Jezus kreeg van de Vader de volmacht en de autoriteit om iedereen die geloofde dat Hij van God gezonden was tot een kind van God te maken en daarmee het eeuwige leven te schenken.

Jezus vraagt de Vader om ook nu weer iets te doen: Hém verheerlijken. Concreet betekent dit dat Jezus de Vader vraagt of die Zijn offer wil aannemen als zijnde een offer naar Zijn welbehagen. Als de Vader dit offer zal aanvaarden, betekent dit tegelijk dat Jezus de heerlijkheid terug zal krijgen die Hij had voordat de wereld er was (vers 5).

Als de Vader dat zal doen, zal de Zoon vervolgens weer de Vader kunnen verheerlijken. Stap 1 (de verheerlijking van de Zoon) is dus de voorwaarde voor stap 2 (de verheerlijking van de Vader).

Op aarde had Jezus de Vader al verheerlijkt, door het werk af te maken wat Hij dáar moest doen (vers 6-8). Wat bedoelt Jezus dan hier (vers 1) met het verheerlijken van de Vader, waarvoor de Vader eerst zelf iets moet doen? Als we vers 11 er bij betrekken, dan gaat het hier over het verheerlijken van de Vader door de Zoon op de plaats waar de Vader is. Jezus gaat naar de Vader toe (zie de uitleg bij vers 11). Jezus heeft de Vader verheerlijkt op de aarde en zal dat vervolgens ook gaan doen in bijzijn van de Vader zelf (stap 2). Zie verder de uitleg van vers 20-24.

Wat Jezus hier verwoordt, wordt door de apostel Paulus in de brief aan de Filippenzen eveneens beschreven, maar dan in de voltooid tijd.

'In gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, tot de dood van het kruis. Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd (stap 1) en heeft Hem een Naam gegeven, die boven alle naam is; opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie van hen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid van God de Vader' (stap 2) (Fil.2:8-11).

Samengevat:

- De situatie vóór Joh.13: Toen de Vader Jezus macht gaf, kon Hij vervolgens het eeuwige leven uitdelen en verheerlijkte Hij daardoor de Vader op aarde.
- De situatie vanaf Joh.13: Als de Vader Jezus verheerlijkt, door Zijn offer als welgevallig aan te nemen en Hem Zijn eerdere heerlijkheid terug te geven, kan Jezus vervolgens de Vader verheerlijken in Zijn nabijheid.

Vers 4

Het werk van Jezus bestond hieruit dat Hij mensen het eeuwige leven zou geven en hen zo terug zou brengen bij de Vader. *'Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij'* (Joh.14:6). Alles wat Jezus deed en waarvoor Hij Zijn eigen belangen opzij zette, kwam voort uit het diepe verlangen om de wil van de Vader te doen (Joh.4:34). Jezus voerde als een werktuig het werk van God uit (Joh.6:29). In vers 6-8 lezen we hoe Jezus dit werk uitvoerde.

Vers 6-8 / de gegevenen

Jezus vertelt hier wat Hij op aarde heeft gedaan ten aanzien van de mensen die de Vader 'aan Hem gegeven heeft'. Jezus spreekt al eerder over deze 'gegevenen' in Joh.6. *'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen'* (Joh.6:37). Hieronder een klein uitstapje naar deze tekst, om helder te krijgen wie met de 'gegevenen' in Joh.17 bedoeld worden.

Joh.6:37 kan, los van de context, gebruikt worden om het geloven in en aannemen van de Heere Jezus te bestempelen als activisme. Allereerst merken we daarom op dat in Joh.6:35 een uitnodiging staat om tot de Heere Jezus te komen. Even verderop kunnen we duidelijk opmaken dat het geloven in de Zoon van God naar Gods wil is (6:40; 47). Het 'gegeven zijn' (6:37) staat dus in ieder geval niet in contrast met de oproep aan mensen om te geloven. Jezus' tijdgenoten kenden ook niet de vraag of de mens wel of niet in geloof tot Jezus mag gaan, zoals wij die in onze tijd wel kennen. Hun moeite met Jezus betrof juist Zijn godheid. 'Is Jezus van Nazareth echt Gods Zoon?'

Wat betekent het 'gegeven zijn' dan wel? De toespraak van Joh.6 is uitgesproken tijdens het derde jaar van Jezus' aardse bediening. Het ging al naar een afronding toe van Zijn werk op aarde. En wat meer zij: de verwerping van Jezus als Messias door het Joodse volk als geheel is eigenlijk al een feit (zie Matth.12-13), hoewel de officiële verwerping nog openbaar moet worden (Joh.12:37-40).

Al in het begin van zijn evangelie zegt Johannes: *'Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen'* (Joh.1:11). Jezus kwam niet alleen om verzoening te doen voor de zonden van de gehele wereld (1Joh.2:2), maar ook specifiek als Messias voor Zijn volk Israël, om hen zalig te maken van hun zonden (Matth.1:21), zodat zij aan Gods doel zouden gaan beantwoorden.

Johannes 6 geeft ons een goed beeld van hoe het Joodse volk op Jezus heeft gereageerd. Gods bedoelingen met hen zijn duidelijk geworden (vers 35): Hij wil hen redden en daarom zond Hij hen Jezus. Omdat het collectief van het Joodse volk echter zelf niet wil en Jezus Zich dat terdege realiseert, gaat er iets anders meespelen. Het is immers Gods hartenwens om hier op aarde een volk te hebben wat Zijn Naam koestert en uitdraagt. Daarvoor riep Hij Israël (Gen.22:18; Ex.19:5-6; Jes.55:4-5)! De komst en aanname van de Messias vormden in Gods plan een hoogtepunt. En juist op het moment dat dit hoogtepunt in vervulling kan gaan, maakt het volk er een dieptepunt van. Gods plan moet echter doorgaan en werkelijkheid worden. Dat is de reden waarom Jezus vers 37 uitspreekt. Hij maakt duidelijk dat de Vader uiteindelijk bepaalt wie er in geloof tot Jezus zullen komen! En dat is een feit, wat door het meest hardnekkige ongeloof niet tenietgedaan zal kunnen worden. Als Jezus deze 'garantie' niet zou hebben en het echt alleen van de reactie op Zijn prediking zou afhangen (vers 28), zou het er donker hebben uitgezien. De Vader 'gaf' Jezus echter mensen die wel in Hem zouden geloven.

Jezus zegt in Joh.6:38-39 dat Hij van de hemel is neergedaald om de wil van de Vader te doen en niet die van Zichzelf. Jezus is als Mens diep teleurgesteld en diep gekwetst door de reactie van het Joodse volk op Zijn bediening. Als Mens kende Jezus zeker ook de emoties die wij doorgaans hebben als mensen ons afwijzen (Hij werd ons in alles gelijk, behalve in de zonde). Hij gaf zich echter niet over aan de uitwassen van zulke emoties, maar bleef Zich vasthouden aan de koers die de Vader voor Hem had uitgestippeld. Deze gedachtegang wordt ondersteund door wat in vers 39 staat: Jezus mag van alles wat de Vader Hem

gegeven heeft niets verliezen. De Vader heeft gelukkig vastgesteld dát en hoeveel mensen er wél tot geloof in Jezus zullen komen. Het is de taak van Jezus om ervoor te zorgen dat dit doel van de Vader ook bereikt wordt. Het dienen van Zijn Vader houdt Hem 'op koers'. Als deze generatie Hem afwijst, dan zal dat het plan van God niet in de war schoppen. Er zal een generatie komen die wel aan Gods doel zal beantwoorden (Joh.6:44; Jes.54:13). Alles wat de Vader aan Jezus gegeven heeft, zal in geloof tot Hem komen (vers 37). Het is de wil van de Vader dat Jezus van alles wat Hij van de Vader gekregen heeft, niets zal verliezen (vers 39). Het is de wil van diezelfde Vader dat iedereen die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven heeft (vers 40). Ook Joh.6:44 en 65 moeten vanuit dit kader worden uitgelegd.

De 'gegevenen' waarover Jezus in Joh.17 spreekt, zijn dus - in lijn met wat Hij al eerder hierover al leerde - gelovigen; Joden die de Heere Jezus als Messias aanvaard hebben. Specifiek gebruikt Jezus hier dit begrip voor degenen met wie Hij op dat moment door het donkere Jeruzalem wandelt: de 11 discipelen, die Hij aangesteld heeft als apostelen (Luk.6:13) en die Zijn werk op aarde moeten voortzetten (17:18). Dat Jezus in de eerste plaats spreekt over de discipelen wordt niet alleen duidelijk uit bijvoorbeeld Joh.17:12, 18 en 20, maar wordt ook onderstreept door het feit dat Jezus dit gebed en de hoofdstukken daarvoor alleen met hén deelt (Joh.14-16).

Vers 9 / de wereld

Achttien keer komen wij in Joh.17 het woord 'wereld' (grondtekst: 'kosmos') tegen (in vers 12 ontbreekt het woord 'kosmos' in de grondtekst). Jezus gebruikt dit woord hier op twee manieren.

- Met 'kosmos' wordt allereerst een plaats bedoeld waar je kunt zijn. Jezus spreekt bijvoorbeeld over het 'wel of niet in de wereld zijn'. De 'kosmos' is het totaal van al het geschapene.
- Het woord 'kosmos' wordt echter ook gebruikt om de mensen mee aan te duiden die zich daarin bevinden. Jezus bidt niet voor de 'wereld' en Hij spreekt ook over het 'geloof van de wereld' en het 'erkennen van de wereld dat Jezus door God gezonden is'. Deze tweede betekenis van het woord 'kosmos' is nauw verwant aan de derde betekenis die het woord heeft: het geschapene en de schepselen die zich tegen God keren. Zo wordt er van de gelovigen gezegd dat zij wel 'in de wereld', maar niet 'van de wereld' zijn (vers 14-16).

Jezus bidt allereerst voor de 'gegevenen', Zijn discipelen en niet voor de wereld; dat wil zeggen: niet voor de ongelovigen (zowel Joden als heidenen). Hij bidt eerst voor degenen in wie de essentie van Gods werk zichtbaar is geworden: het leren kennen van de Vader (Joh.14:6-7).

In vers 20 bidt Jezus voor een grotere groep mensen.

Vers 10

Jezus is op aarde verheerlijkt (heerlijk geworden) in degenen die Hem gegeven zijn; in de discipelen dus en in bijzondere zin in de levens van de apostelen. Zij hebben het eeuwige leven ontvangen (vers 2) en hebben - in Jezus - de Vader leren kennen (vers 6; Joh.14:9).

Vers 11

Voordat we verder uitwerken wat Jezus aan de Vader vraagt voor Zijn discipelen, is een toelichting op vers 11 noodzakelijk. Het betreft hier het heengaan van Jezus tot de Vader. En de vraag is: wanneer werd dit heengaan werkelijkheid?

Ook hier helpen andere passages uit het Johannesevangelie ons verder. Er zijn teksten genoeg te noemen, waaruit we kunnen afleiden dat Jezus niet pas naar de Vader ging bij de hemelvaart.

Ik ga heen naar Mijn Vader

Jezus verbindt de tijd rondom Zijn sterven consequent met het heengaan naar de Vader. Hij zegt, eerst tegen het volk (7:33; 12:35) en later ook tegen de discipelen apart (12:8; 13:33), dat Hij nog maar een kleine poos bij hen zal zijn. Jezus heeft het er steeds over dat Hij zal heengaan tot de Vader (7:33; 13:1-3; 14:12; 14:16-17; 14:28; 16:5-7, 28; 17:13).

Raak mij niet aan

Alles wijst erop dat Jezus op de dag van de opstanding al naar Zijn Vader gaat (Joh.20:17-18). Hij is daarna niet constant aanwezig en verschijnt gedurende een periode van 40 dagen alleen aan Zijn discipelen (Hand.1:3; 10:41; 13:31; Joh.20:26; 21:14). Jezus spreekt met Zijn discipelen en eet met hen. Hij was geen geestverschijning, maar was lichamelijk

aanwezig. Ze mochten Hem aanraken. *‘Ziet Mijn handen en Mijn voeten, dat Ik het Zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb’* (Luk.24:39). Hij vertoonde Zich als de Levende Christus. In Zijn opstandingslichaam verkeerde Hij dus regelmatig onder de Zijnen, op diverse plaatsen. Hij ontmoette hen onder andere Jeruzalem, in Galilea, bij het meer en op de Olijfberg.

Toch blijkt duidelijk, dat de Heere na Zijn opstanding niet meer tot de aardse gewesten behoorde. Hij bezat niet meer een gewoon menselijk lichaam. Hij behoorde nu tot de hemelse wereld. Hij is de Eersteling van een nieuwe schepping (1Kor.15:20-23). Hij was niet meer onderworpen aan de krachten en wetten van de oude schepping, hoewel Hij er wel mee kon omgaan. Immers, Hij at zomaar een stuk gebakken vis voor hun ogen op. Maar even later verdween Hij ook zo maar weer, om enkele dagen later weer opeens te verschijnen.

We mogen dus aannemen dat de Heere Jezus al voor de gebeurtenis die wij hemelvaart noemen (Hand.1) in de hemel is geweest. In ieder geval één keer, maar waarschijnlijk veel vaker en wellicht mogen we stellen dat Hij gewoon in de hemel verbleef en van daaruit steeds Zijn discipelen opzocht. Deze periode wordt afgesloten met Zijn hemelvaart, waarna Hij voorgoed plaats neemt aan de rechterhand van de Vader (Mk.16:19).

In Joh.17:11 spreekt Jezus over dit heengaan tot de Vader, wat al ingeleid is door het weggaan van Judas in de paaszaal. Jezus kan nu niet meer terug en Hij is daarmee het offer geworden wat Hij aan de Vader zal aanbieden. Jezus maakt duidelijk dat Zijn taak in de wereld (vers 4, 6-8) afgesloten is. De zin ‘Ik ben niet meer in de wereld’ kan ook vertaald worden met ‘Ik ben niet langer in de wereld’. Tegelijk met Zijn gang naar het kruis, gaat Jezus ook op weg naar de ontmoeting met de Vader.

Vader

Opmerkelijk is ook de zinsnede ‘Heilige Vader’ in vers 11. We zien in het gebruik van de Vadernaam in Joh.17 de volgende opbouw:

- Als Jezus dingen voor zichzelf bidt, spreekt hij over ‘Vader’.
- Als Jezus dingen vraagt voor de gelovigen (de gegevenen cq. de discipelen en degenen die door hun woord in Jezus zullen geloven), spreekt Hij over ‘Heilige Vader’.
- Jezus spreekt over ‘Rechtvaardige vader’ als hij over de wereld spreekt.

Vers 11-19

Nadat Jezus eerst voor zichzelf gebeden heeft (vers 1-5...8), vervolgt Hij Zijn gebed met een vraag voor degenen die Hem gegeven zijn. Zijn vraag aan de Vader is: ‘Bewaar hen in Uw Naam, opdat zij één zullen zijn als Wij’.

De vraag om het ‘bewaren’ wordt uitgewerkt in vers 12-19. Het gevolg daarvan (het één zijn) wordt uitgewerkt in vers 20-24.

Het grondwoord voor ‘bewaren’ kan ook vertaald worden met ‘behouden’ of ‘bewaken’.

Met ‘bewaring’ (vers 11) bedoelt Jezus de bewaring voor ‘de boze’ (enkelvoud).

Eerst bewaarde Jezus Zijn discipelen (vers 12) en nu bidt Hij dat de Vader dit werk zal overnemen (vers 11 + 15). Jezus heeft niet al Zijn discipelen kunnen bewaren *van de boze*. Judas is verloren gegaan. Van Hem staat ook geschreven dat de satan in hem komt (Joh.13:27).

Hoe moet de Vader de discipelen bewaren? Niet door hen uit de wereld weg te nemen (vers 15). Ze zijn namelijk net zoals Jezus ook gezonden en hebben een taak in de wereld (vers 18). De bewaring die de Vader hen zal geven heeft alles te maken met ‘heiliging’. Het werkwoord ‘heiligen’ (vers 17-19) betekent hier ‘apart zetten’ of ‘toewijden aan’.

Jezus vraagt de Vader om de discipelen door Zijn Woord te heiligen; hen daardoor toe te wijden voor hun taak. Zij zullen hun taak hebben in de wereld, terwijl ze niet van deze wereld zijn. Ze zullen daar niet zijn om voor zichzelf te leven, maar als ‘gezondenen’ (vers 18). Jezus vraagt of de Vader hen hiervoor zal toerusten, zodat zij behouden zullen blijven voor deze taak. De boze is er op uit om dit doel te dwarsbomen, maar de Vader zal het verhinderen.

Tijdens de omwandelingen van Jezus werden de discipelen door het Woord apart gezet van de wereld (17:6-8). Het aannemen van Jezus’ woorden onderscheidde hen van de wereld en leverde hen ook haat van de wereld op (vers 14).

Nu geeft Jezus zichzelf voor hen; Hij wijdt Zichzelf toe voor hen, zodat ook de discipelen toegewijd zullen zijn in de waarheid. ‘Uw Woord is de waarheid’ (vers 17).

Vers 20-24

In deze verzen werkt Jezus het gevolg van het 'bewaren' (vers 11) uit: het één zijn.

Jezus bidt hiervoor tot de Vader, nadat Hij ook zijn voorbede heeft uitgebreid tot 'degenen die door hun woord in Hem zullen geloven' (vers 20).

Zoals Jezus en de Vader één zijn, zo is het ook het verlangen van Jezus dat de gelovigen één zullen zijn. Juist deze eenheid heeft een krachtig getuigenis naar de wereld toe: zo zal de wereld geloven dat de Vader Jezus gezonden heeft (vers 21 en 23).

Een prachtige gedachte: in de eenheid van de gelovigen kan de wereld zien wie Jezus echt was. Tegelijkertijd beseffen we ook de kwetsbaarheid van dit goddelijke ideaal. Twintig eeuwen kerkgeschiedenis hebben laten zien dat de eenheid onder druk staat. Zowel het loslaten van de waarheid als het willen vasthouden van de waarheid heeft geleid tot en kan nog steeds leiden tot verdeeldheid.

Hoe kan deze eenheid dan toch gestalte krijgen? Omdat Jezus Zijn discipelen Zijn heerlijkheid gegeven heeft. Als we bij elkaar voegen wat Jezus hier in dit gebed over zegt, dan ontdekken we dat deze heerlijkheid van Jezus in de discipelen niets anders is dan Zijn aanwezigheid in hen. Zie vers 10 en 23. In vers 15 noemt Jezus dit 'Mijn blijdschap in u hebben'. Jezus zelf is de bron van eenheid, waar vanuit de gelovige de eenheid gestalte zal kunnen en ook móeten geven, omdat het getuigenis naar de wereld toe hier vanaf hangt (zie ook 13:34-35).

In vers 22 zien we de 2 stappen uit vers 1 weer terug komen en wordt vooral de tweede stap concreet. De heerlijkheid die de Vader aan Jezus geeft (stap 1), geeft Jezus weer door aan de gelovigen, opdat zij één zullen zijn...opdat de wereld zal geloven dat de Vader Jezus heeft gezonden (stap 2). Hier zien we een vervulling van vers 1. Ook hier weer is het uiteindelijke doel de heenwijzing en daarmee ook de verheerlijking van de Vader. De verheerlijking van de Vader door Jezus, krijgt gestalte door dat wat de gelovigen door Jezus hebben gekregen. Eerst verheerlijkte Jezus de Vader in de wereld. Nu zullen de gelovigen die taak van Hem overnemen, als 'gezondenen' van Jezus (vers 18); doordat Hij zich voor hen geheiligd heeft (vers 19) en Zichzelf aan hen geeft (vers 13).

Joh.17:24

Wat bedoelt Jezus met het 'bij Mij zijn, waar ik ben'?

Doorgaans wordt deze tekst gekoppeld aan dat wat Jezus eerder op de avond gezegd heeft (Joh.14:3). Jezus zegt dat Hij naar het huis van de Vader gaat om plaats te bereiden en als Hij dat gedaan zal hebben, zal Hij terugkeren naar de discipelen om hen tot zich te nemen, opdat zij ook mogen zijn waar Hij is (14:2-3).

De gebruikelijke uitleg van deze tekst is dat Jezus in het huis van de Vader plaats bereidt voor Zijn discipelen en de gelovigen in het algemeen; dat Hij vervolgens naar hen terug zal keren, om hen vervolgens ook in het huis van de Vader te brengen.

Als dit hier bedoeld wordt, kan dit pas plaats vinden nádat ze hun taak op aarde volbracht hebben, want daartoe zijn ze immers bestemd (Joh.17:18). Eerst moeten zij hun taak uitvoeren en dan zal Jezus naar hen terug keren en hen opnemen in het huis van de Vader. Vaak worden in dit verband ook Hand.1:11 en 1Thess.4:17 genoemd, waar gesproken wordt over het terug komen van Jezus, het tegemoet gaan van Hem door de gelovigen om vervolgens altijd met Hem te zijn.

In Hand.1:4-8 worden de gebeurtenissen beschreven die op het heengaan van Jezus zullen volgen: niet lang hierna gedoopt worden met de Geest - vervolgens getuige zijn vanuit Jeruzalem tot aan het einde van de aarde - kort of lang daarna (naar ik veronderstel) het herstel van het koningsschap van Israël. Er wordt niet gezegd waar in dit scenario de terugkeer van Jezus zal plaatsvinden, maar de meest voor de hand liggende gedachte is dat dit in ieder geval niet zal zijn vóordat de discipelen hun taak in de wereld hebben opgepakt. Kortom: ook hier lijkt gesproken te worden over de wederkomst van Jezus nadat de discipelen hun taak op aarde uitgevoerd zullen hebben.

Het zien van Christus in Zijn heerlijkheid en het voor altijd bij Hem zijn is een geweldige afsluiting van alle 'zegeningen' die de gelovigen al ontvangen hebben door alles wat Jezus voor hen gedaan heeft. Vele teksten uit met name het Nieuwe Testament spreken over deze ontmoeting (o.a. Zach.14:4; Matth.24:30; Tit.2:13; 1Petr.4:13; Openb.1:7).

Oog houden voor de context

Hoewel het bovenstaande een Bijbelse waarheid is waarvoor we de Heere mogen danken en loven, mogen we onze ogen niet sluiten voor de context waarin dit alles gezegd wordt. Een nauwkeurige lezing van Gods Woord opent onze ogen niet zelden voor andere aspecten, die ook het overdenken waard zijn en die ons nog meer zicht geven op het geweldige werk van Christus. Joh.17:24 lijkt op een kortere termijn werkelijkheid te worden dan wij doorgaans denken. Laten we om te beginnen eens kijken naar wat er in de genoemde teksten wél en niet vermeld wordt.

Joh.17:24 - 'Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt'

- Jezus noemt niet de plaats waar de 'gegevenen' bij Hem zullen zijn, maar wel de hoedanigheid waarin ze Hem zullen zien: als verheerlijkte Christus. We kunnen hier daarom direct aan toevoegen dat het 'bij Mij zijn' zal plaatsvinden nadat Jezus door de Vader verheerlijkt is, dus dat het op z'n vroegst werkelijkheid kan worden op de opstandingsdag, als Jezus heengegaan is naar de Vader.
- Jezus bidt hier niet om, maar Hij wil het. Hij vraagt hier niet iets nieuws aan de Vader, maar zegt dit in aansluiting op dat wat Hij al eerder gevraagd en gezegd heeft: dat de discipelen één zullen zijn en dat Hij hen daarvoor Zijn heerlijkheid gegeven heeft (Ik in hen). We zullen vers 24 dus moeten uitleggen in samenhang met de verzen daarvoor.

Joh.14:3 - 'Ik zal u tot Mij nemen, opdat u zijn zal waar Ik ben'

Het 'Ik zal u tot Mij nemen' (Joh.14:3) hoeft niet automatisch te betekenen dat Jezus de discipelen na Zijn terugkeer ook in het huis van de Vader brengt. De 'vele woningen' zijn in het huis van de Vader, maar het 'tot Mij nemen' kan ook op aarde zijn. Er staat dat Jezus hen 'tot Zich' neemt als Hij bij hen terugkomt...op aarde dus. En daarna: 'Opdat u mag zijn waar ik ben'; niet: 'waar Ik geweest ben' of: 'waar Ik terug naartoe ga'. Jezus zegt dus niet meer en niet minder dan dat de discipelen 'bij Hem' zullen zijn, waar dat dan ook moge zijn.

Ook in Hand.1:11 en 1Thess.4:17 wordt niet expliciet gesproken over het zijn met Christus in het huis van de Vader, na Zijn komst. In Hand.1:11 wordt alleen gesproken over Jezus die naar beneden komt op gelijke wijze als Hij ook hemelwaarts is gegaan. In 1Thess.4:17 wordt gesproken over Jezus die terug zal komen; over de gelovigen die Hem tegemoet gaan in de lucht, om vervolgens 'met Hem' te zijn. Hoewel er in beide teksten geen plaats genoemd wordt, is de meest logische uitleg dat het 'met Hem zijn' in eerste instantie op aarde werkelijkheid zal worden. Dat hoeft ons niet te verbazen omdat Jezus' komst alles te maken heeft met Zijn overwinning op de vijanden (ook op aarde) en het herstel van het koninkrijk Israël (Hand.1:6) en alles wat hier verder bij hoort.

Het vervolg van Johannes 14

Als we doorlezen in Johannes 14, zien we dat de Heere Jezus twee thema's aan de orde stelt: de komst van de Trooster en Zijn terugkeer tot de discipelen. Vooral over het tweede zegt Jezus een aantal opmerkelijke dingen, die licht werpen op Joh.17:24.

- Over de Trooster spreekt Jezus in de verzen 16-17 en 25-27. In Joh.14:16-17 staat dat de Vader de Trooster (parakletos) zal geven (een 'andere', dus Jezus was ook een Parakletos) opdat Hij bij de discipelen zal blijven tot in eeuwigheid. Jezus doelt hier op de Geest der waarheid, die bij hen zal blijven en in hen zal zijn. Deze Geest zal niet ontvangen worden door de wereld. Ook in vers 25-27 spreekt Jezus over deze Trooster, de Heilige Geest, die de discipelen alles zal leren wat ze nodig hebben om hun taak op aarde uit te voeren. Ook in Joh.15:26-27 en 16:7-15 lezen we over de komst van de Trooster. Duidelijk is de lijn van deze teksten naar het gebeuren wat we beschreven vinden in Handelingen 2.
Overigens heeft de uitstorting van de Heilige Geest een nog rijkere betekenis dan hier al door Jezus voorgezegd wordt: het is immers tevens de uitstorting van de Geest op het volk Israël, waarover in de profeten veel te lezen is (zie o.a. Hand.2:14-21). De uitstorting van de Geest op Israël moet het begin inluiden van hun geestelijke herstel en het uitvoeren van de taak die ze van God te midden van de volken gekregen hebben. Het verloop van de geschiedenis leert ons dat dit herstel niet heeft doorgezet en dat de verharding van het volk Israël in stand is gebleven, zelfs tot vandaag de dag toe. Toch zal eens de tijd aanbreken dat ook de beloften van het herstel van Gods volk Israël volledig in vervulling zullen gaan.
- Over Zijn terugkeer naar de discipelen spreekt Jezus in Joh.14:18-24 en 28-29. Alles bij elkaar voegend kunnen we geen andere conclusie trekken dan deze, dat Jezus na de opstanding (een kleine tijd van drie dagen) zal terugkeren naar Zijn discipelen (Joh.20:19-23; 16:16 en 19-23). Veertig dagen lang zal Hij met regelmaat in Zijn verheerlijkte toestand aan de discipelen

verschijnen (Hand.1:3). Alleen zij zullen Hem zien; niet de wereld (Hand.10:40-41). In die 'dag' (periode) hebben de discipelen het onomstotelijke bewijs gezien dat Jezus 'in de Vader is' (Joh.10:38) en ze hebben ervaren dat 'zij in Jezus zijn en Hij in hen' (Joh.14:20). Jezus heeft zich aan Zijn geliefden geopenbaard (Joh.14:21) en Jezus en de Vader zijn bij hen gaan inwonen (Joh.14:23). Wat dat 'inwonen' concreet betekent, lezen we in Joh.20:22-23. Aan het einde van de opstandingsdag, als Jezus in Zijn verheerlijkte staat bij hen is, blaast Hij op hen en ontvangen zij de Heilige Geest. Door de Geest ontvangen ze een exclusief mandaat voor het uitvoeren van hun aposteltaak (Joh.20:23) en zijn ze ook in staat geweest om het laatste onderwijs van Jezus in de veertig dagen te verwerken. Dit ontvangen van de Heilige Geest moet onderscheiden worden van de doop met de Heilige Geest die de discipelen ontvangen zullen op de Pinksterdag (Hand.1:5).

Samengevat

Terug naar Joh.17:24. De belofte van Jezus' terugkeer op de wolken (Hand.1:11) werd uitgesproken aan het einde van de periode van 40 dagen waarin Jezus Zijn discipelen heeft ontmoet (Hand.1:3). Deze terugkeer kon dus geen betrekking meer hebben op de veertig dagen na de opstanding. Dat is echter wel het geval met Joh.17:24 en 14:3 (zie ook 12:26).

De wil van Jezus om Zijn discipelen bij Zich te hebben (Joh.17:24), zodat zij Zijn heerlijkheid mogen aanschouwen, wordt op twee manieren werkelijkheid: voor alle gelovigen bij Zijn komst op de wolken, maar voor Zijn discipelen ook in de veertig dagen na de opstanding.

De veertig dagen tussen Pasen en hemelvaart waren niet 'zomaar' bedoeld als 'opvultijd', die Jezus gebruikt heeft om wat laatste informatie aan Zijn discipelen door te geven...

Het is een zeer bijzondere tijd geweest, die paste in het plan van Jezus met Zijn discipelen. Jezus keert nadat Hij het welbehaaglijke offer volbracht heeft en uit de dood is opgestaan, terug naar Zijn Vader (Joh.14:3; 20:17). Hij wordt in de hemel door de Vader verheerlijkt en keert op de avond van diezelfde dag nog terug naar de discipelen. Op diezelfde dag schenkt Hij aan de discipelen Zijn Geest; 7 weken voordat de Geest wordt uitgestort op de apostelen en het volk Israël (Hand.2:14-21). Veertig dagen lang ontmoet Christus met regelmaat Zijn discipelen en geeft Hij hen onderwijs. Het waren dagen waarop de discipelen op aarde een hemelse werkelijkheid hebben geproefd.

Vers 25-26

Aan het slot van dit gebed worden de hoofdthema's nog één keer genoemd:

- Jezus' gerichtheid op de Vader en op Zijn verheerlijking, tijdens Zijn aanwezigheid op aarde, maar ook daarna.
- Het grote verschil wat het erkennen van Jezus maakt tussen de 'wereld' en de gelovigen.
- De nabijheid van Jezus en Zijn Vader in het leven van de gelovigen.

Structuur

Vers 1-8

Jezus bidt tot de Vader voor Zichzelf

Vers 1 en 5: Verheerlijk Uw Zoon, **opdat** de Zoon U verheerlijkt.

* *Aanspraak: 'Vader' (1...)*

Vóór Joh.13: Jezus deelde eeuwig leven uit vanuit de volmacht van de Vader

Vanaf Joh.13: Jezus vraagt of de Vader Jezus zal verheerlijken

opdat de Zoon de Vader zal verheerlijken

- - - -

Vers 9-24

Jezus bidt tot de Vader voor de 'gegevenen'

Vers 11: Bewaar hen in Uw Naam, **opdat** ze één zullen zijn.

* *Aanspraak: 'Heilige Vader' (11)*

Vóór Joh.13: Jezus bewaarde de discipelen in de naam van de vader

Vanaf Joh.13: Jezus vraagt of de Vader ze wil bewaren

opdat zij één zullen zijn

Vers 12-19 > het bewaren

Ten aanzien van de discipelen...

> Gebed om bewaring van de boze (15)

> Gebed om heiliging door de waarheid (17)

Het Woord bewaart en heiligt.

Vers 20-23 > de eenheid

Ook voor hen die geloven zullen...

> Gebed om eenheid (21)

De inwoning van Jezus werkt eenheid

Vers 24 > Jezus' heerlijkheid zien

Ten aanzien van de 'gegevenen'

> de wil van Jezus dat ze bij Hem zullen zijn

opdat zij Zijn heerlijkheid zullen zien

- - - -

Vers 25-26

Jezus spreekt over de wereld en de gegevenen / het erkennen van Jezus maakt het verschil

* *Aanspraak: 'Rechtvaardige vader' (25)*

Vóór Joh.13: Jezus maakt hen de Naam van de Vader bekend

Vanaf Joh.13: Jezus zal hen de Naam van de Vader blijven bekendmaken

opdat de liefde van de Vader in hen is en Jezus in hen.

Ter overdenking / gesprekspunten

De start

De discipelen van Jezus krijgen inzicht in de 'geheimen' van Gods koninkrijk en mogen weten dat de Vader 'hoogstpersoonlijk' zorg voor hen draagt. Vele tijdgenoten hebben Jezus wel zien optreden, maar kwamen niet tot geloof en misten daardoor het heerlijke contact met Jezus en de Vader. Het eeuwige leven begon voor de discipelen op het moment dat ze tot de erkenning kwamen dat Jezus de Heiland was die God gezonden had. Nog steeds is het grote verschil tussen een gelovige en een niet-gelovige een realiteit (Joh.3:3) en nog steeds is er maar één manier om het koninkrijk van God binnen te gaan.

- Ben ik al tot deze erkenning gekomen? Zo nee, waarom niet?
- Wat is het verschil tussen een leven mét en zonder Jezus? Deel dat met elkaar.

Bidden tot de Vader

We luisteren mee hoe Jezus de Vader aanspreekt. Als wij leven in geloof, mogen ook wij hierin Jezus navolgen en met vrijmoedigheid de Vader aanspreken.

- Durf ik ook zo tot de Vader te naderen? Zo ja, waarom en zo nee, waarom niet?
- Kunnen anderen iets van deze vrijmoedigheid merken als ze mij horen bidden?

Gericht op de eer van de Vader

Jezus was en is nog steeds volkomen gericht op de eer van de Vader. Jezus is de weg tot de Vader. Het gaat ten diepste niet om Jezus, maar om het kennen en verheerlijken van de Vader.

- Herken ik dat verlangen van de Heere Jezus in mezelf?
- Hoe merken anderen dit aan mij?

Dienstknecht

Jezus leefde in totale gerichtheid op de Vader. Daarbij offerde Hij zichzelf ook totaal op voor mensen. In beide aspecten was Hij een Dienstknecht, vol van liefde tot de Vader en vol van liefde tot de mensen.

In Ef.5:1-2 lezen we dat Zijn houding voor gelovigen een voorbeeld moet zijn.

- Zie je de twee genoemde aspecten in deze tekst terug?
- Hoe staat het er mee voor in mijn leven?

Het is volbracht

Jezus was het enige offer wat voor de Vader acceptabel was om te voldoen voor de zonde. We kunnen daar niets aan toevoegen, maar hóeven dat ook niet meer te doen. We worden allen voor de vraag gesteld of we geloven dat Jezus het voor ons volbracht heeft. De Heere vraagt van ons geloof en dankbaarheid.

Gebed voor de schakels

Jezus bidt hier voor de gevegenen en niet voor de wereld. Toch weten we dat Zijn hart ook uitgaat naar de wereld (1Joh.2:2). In dit gebed van Jezus ligt het accent echter op de gelovigen, die zullen en moeten fungeren als een levend getuigenis naar de wereld toe. Ook zij hebben gebed nodig. Hun woorden moeten onderstreept worden door daden, vooral die van eenheid.

- Is mijn leven een getuigenis van wie Jezus is?
- Wat heeft God er aan gedaan dat dit getuigenis wél werkelijkheid kan worden?
- Onze aanwezigheid in de wereld heeft een doel. We hebben een taak die deel uitmaakt van Gods plan. Helpt dat mij om anders tegen moeilijke situaties aan te kijken?

Eenheid

In de eenheid van de gelovigen kan de wereld zien wie Jezus echt was, net als gevolg dat ze ook tot geloof kunnen komen. Twintig eeuwen kerkgeschiedenis hebben echter laten zien dat het bewaren van eenheid niet iets vanzelfsprekends is.

- Waarom is het zo moeilijk om de eenheid te bewaren?
- Wat gaf Jezus ons om de eenheid te kunnen bewaren?

Bewaard door het Woord

Gelovigen worden bewaard en geheiligd door het woord. Deze werking ging er niet alleen uit van het woord van Jezus (live), maar ook van het Woord, zoals we het in boekvorm vast mogen houden.

- Welke plek heeft het Woord in mijn leven?
- Merk ik wat het effect van het Woord op mijn leven met God heeft? Wat gebeurt er als ik wegdwaal bij het Woord?

Gebedspunten

We mogen aannemen dat Jezus heel gericht een aantal dingen aan de Vader vraagt. Ook het tegenovergestelde is daarmee waar: Hij laat ook bewust vragen weg.

- Wat kan ik eruit leren dat Jezus juist déze dingen vraagt?
- Kan ik hieruit iets leren voor mijn gebeden?

Dichtbij

Als we proberen om God te vergelijken met de allergrootste machthebbers van deze aarde, dan is een van de dingen die het meeste opvallen het feit dat onze God Zijn volgelingen heel dicht bij zich wil hebben en ook zelf heel dichtbij hen wil zijn. Zoiets doen machthebbers doorgaans niet en dat is ook niet kenmerkend voor de andere goden van de wereldgodsdiensten. De Heere wil dichtbij ons zijn; zelfs in ons. Hij wil zichzelf delen met de gelovigen.

- Heb ik Hem daarvoor al gedankt?
- Mag Hij van mij ook zo dichtbij komen?

Kruis en kroon

Jezus is klaar met Zijn werk op aarde en gaat terug naar de Vader. Het lijden wordt gevolgd door de heerlijkheid (Fil.2:5-11). Dit principe gaat ook op voor de gelovigen: eerst het kruis en daarna de kroon. Het zijn in deze wereld, met alle gevolgen van dien, maakt deel uit van Gods plan. Maar we mogen altijd uitzien naar het moment dat het lijden zal veranderen in heerlijkheid. Het is de volgorde die de Vader heeft gewild; voor Zijn Zoon, maar ook voor alle gelovigen.